

NEMZETGAZDASÁGI TELJESÍTMÉNY STATISZTIKAI MUTATÓSZÁMAI

1. Egy hipotetikus gazdaság alábbi adatait ismerjük

	Milliárd USD
Fogyasztás	1925
Nettó export	44
Kamat fizetések	81
Személyi adók	500
Értékcsökkenés	300
Beruházás	650
Import	30
Állami kiadások	800
Közvetett adók és támogatások különbsége	150
RT. Profítok	170
Osztalék	50
Transzfer kifizetések	200

A fenti adatok alapján válaszoljon a következő 2 kérdésre

1/1) A fenti adatok alapján a GDP:

- a) 3389 md. USD
- b) 2775 md. USD
- c) 3419 md. USD
- d) 3134 md. USD

1/2) A rendelkezésre álló személyes jövedelem:

- a) 2630 md. USD
- b) 3119 md. USD
- c) 3389 md. USD
- d) 2800 md. USD

2. Ha ismerjük a $C + I_{\text{BRUTTÓ}} + G$ nagyságát, akkor a GDP meghatározásához

- a) Hozzá kell adni az értékcsökkenés nagyságát
- b) Le kell vonni az értékcsökkenés nagyságát
- c) Hozzá kell adni a fogyasztási adókat
- d) Hozzá kell adni a nettó export nagyságát.

3. A GDP számításánál az alábbiak közül mi számít végső fogyasztásnak?

- a) Az állam által vásárolt repülőgép
- b) Az útfelújításokra költött állami kiadások
- c) A háztartás által vásárolt mosógép
- d) Mosodák által vásárolt mosógépek

4. Az elmúlt évben egy RT. 1 milliárd Ft. értékben új részvényeket bocsátott ki. Ebből 800 millió Ft-ot új gyár építésére használ fel. A fennmaradó 200 milliót bankkölcsönének visszafizetésére használt fel. Ennek eredményeként a GDP nőtt:

- a) A gyárvásárlásra költött 800 millió Ft-tal
- b) A kibocsátott részvény (1 milliárd) értékével
- c) 1,2 milliárd Ft-tal
- d) 1,8 milliárd Ft-tal.

5. Ha a következő (helytelen) megállapításból az egyik tényezőt elhagyjuk, a megállapítás helyes lesz: A nettó nemzeti jövedelem (NNI) = bérek és jövedelmek, járadékok és kamatok, a tulajdonból származó jövedelmek, a nettó export és a RT. profitok összege.

Az elhagyandó tényező:

- a) Bérek és jövedelmek
- b) Járadék és kamat
- c) RT.profitok
- d) Nettó export.

6. Tételezzük fel, hogy a bruttó beruházások a GDP 10 %-át tették ki, és adott évben nulla %-ra estek. Ekkor az adott évben:

- a) Az értékcsökkenés megegyezik a nettó beruházással
- b) Az értékcsökkenés megegyezik a bruttó beruházással
- c) Az értékcsökkenés szintén nulla
- d) A nettó beruházás negatív.

7. Tegyük fel, hogy egy vállalat termékeit 40 millió Ft-ért értékesíti. Bérekre és jövedelmekre 2,2 millió Ft-ot fizetett ki. 10 millió Ft-ért anyagot vásárolt más vállalatoktól. 3 millió Ft kamatot fizetett ki és 5 millió Ft profithoz jutott. Ezen adatok alapján a hozzáadott érték nagysága:

- a) 18 millió Ft
- b) 32 millió Ft
- c) 30 millió Ft
- d) 35 millió Ft.

8. Ha az árindex nőtt és a folyó áron számított GDP is nőtt, akkor ezt azt jelenti, hogy

- a) A reál GDP nőtt
- b) A reál GDP csökkent
- c) A reál GDP konstans maradt
- d) Az adatok alapján nem állapítható meg, hogy melyik állítás helyes.

9. A GDP =

- a) Az adott évben megtermelt végső termék és szolgáltatás piaci értéke
- b) A beruházások, transzfer kifizetések és export összege
- c) A piaci bevételek összege
- d) A bruttó output és a hozzáadott értékek összege.

10. A következő tényezők közül melyikkel korrigálható a GDP, hogy megkapjuk a NEW- t.

- a) A szabadidő értéke
- b) A környezetszennyezés költsége
- c) A második gazdaság teljesítménye
- d) A nem piaci jövedelmek.

11. Amennyiben egy magyar állampolgárt egy németországi német vállalat foglalkoztat, az a jövedelem, amelyet az állampolgár realizál:

- a) része Magyarország GDP-jének és Németország GNP-jének;
- b) része Magyarország GDP-jének és Németország GDP-jének;
- c) része Magyarország GNP-jének és Németország GNP-jének;
- d) része Magyarország GNP-jének és Németország GDP-jének.

12. Hogyan hatnak a GDP és a GNI nagyságára a következő események?

- a) az állampolgárok egy része külföldön vállal munkát, ahol nagyobb munkabért kap, mint amennyit előző évben belföldön realizált.
- b) Egy német cég megvásárolja egy magyar vállalat részvényeit. A vállalat termelése nem változik.
- c) A magánszférából elbocsátják az alkalmazottak egy részét, akik átmenetileg munkanélküli segílyt kapnak.(Ennek összege kisebb, mint a korábbi munkabérük volt).
- d) Az ENSZ növeli a Magyarországon tartózkodó háborús menekültek ellátására folyósított támogatás mértékét.

13. Egy gazdaság különböző szektorainak vásárlásairól az alábbi táblázatban feltüntetett adatok állnak rendelkezésre. Az első oszlop tünteti fel a vásárlások forrásait, az utolsó oszlop pedig a bruttó beruházásokat mutatja.

Honnan	Vásárlások			Bruttó beruházás
	Háztartás	Állam	Külföld	
Vállalat	5000	2000	5000	500
Külföld	3000	1000	-----	400

A fentiekén kívül még ismert, hogy a tőkejavak értékcsökkenés az adott évben **600**, a külföldre áramló transzfer és elsődleges jövedelem **1000**, a külföldről beáramló transzfer és elsődleges jövedelem **800** egységnyi volt.

- a) Mekkora a fogyasztás, az állami vásárlások, az export és az import nagysága?
 b) Mekkora az ország GDP-je, NDP-je, és bruttó nemzeti rendelkezésre álló jövedelme (GNDI-je)?

14. feladat Tegyük fel egy gazdaságban csak X és Y terméket termelik. Mindkét termék fogyasztási cikk. Különböző évekből ismertek az alábbi adatok az egyes termékek áráról és termelt mennyiségéről:

Év	P_x	Q_x	P_y	Q_y	Nominális GDP	Reál GDP 2000-es bázison	GDP deflátor
1990	30	100	50	200			
2000	50	120	60	300			

Az adatok alapján töltsse ki a táblázat üresen hagyott rovatait!

15. feladat

Egy makrogazdaságban az éves amortizáció értéke 320 millió pénzegységnek felel meg. A gazdaság szereplői a következő jövedelmeket realizálták: az összes kifizetett munkabér 1600, a járadékok összege 150, a vállalati profit 300, a nettó kamat 340. A hazai gazdasági szereplők elsődleges jövedelméből 80 millió származik külföldről, míg a külföldiek 120 millió elsődleges jövedelmet realizáltak az országban.

Számítsa ki a bruttó és a nettó jövedelemmutatókat!

16. feladat

Egy képzeletbeli gazdaság Statisztikai Hivatala a következő adatokat gyűjtötte össze a szektorok kibocsátásáról:

A bruttó kibocsátás összértéke 3640 milliárd pénzegység volt, ebből a termelőfogyasztás értéke 1200 milliárd, az amortizáció értéke 240.

A gazdaság szereplői a következő jövedelmeket realizálták: az összes kifizetett munkabér 1500 milliárd, a tőketulajdonosi jövedelmek összege 170, a járadékok összege 50, a vállalati profit 200, a nettó kamat (betéti kamat – hitelkamat) 240, a hazai gazdasági szereplők elsődleges jövedelméből 80 milliárd származik külföldről, míg a külföldiek 120 milliárd egységnyi elsődleges jövedelmet realizáltak az országban.

Az ország ebben az évben 15 milliárd transzfer-jövedelmet utalt át külföldre, onnan pedig 25 milliárd értékű transzfer érkezett.

A jövedelmek felhasználása a következőképpen alakult: a háztartások fogyasztási kiadásai 1800 milliárd volt, az állam végső fogyasztása 240 milliárd. A háztartások beruházása 50 milliárd, az államé 40, a vállalatok pedig 280 milliárdot költöttek beruházásokra.

Feladatok:

- Számítsuk ki a kibocsátást jellemző mutatókat!
- Számítsuk ki a nemzeti jövedelmet jellemző mutatókat!
- Számítsuk ki a rendelkezésre álló nemzeti jövedelem mutatóit!
- Határozzuk meg az összes fogyasztást és megtakarítást, valamint a bruttó és nettó beruházások értékét!

17.feladat

Töltse ki az alábbi „lyukas” tábla üres rovatait!

	2000	2001	2001-es a 2000-es %-ában
Bruttó kibocsátás	8600		
Folyó ráfordítás			108
Amortizáció		876	
Külföldiek realizált jövedelme belföldön elsődleges		210	60
Belföldiek realizált jövedelme külföldön elsődleges	150		
Külföldre transzferek átutalt			80
Külföldről transzferek kapott	50	96	
GDP	4000		
GNI			
NDP			113
NNI			
GNDI		4500	120
NNDI	2950		

18. feladat

Egy budapesti műszergyár rendszeresen, munkaszerződés alapján igénybe veszi egy bécsi mérnök közreműködését termelő tevékenységében, és munkáját díjazza. A bécsi mérnök fizetéseként megjelenő jövedelmet tartalmazza:

- Magyarország GDP-je
- Magyarország GNI-je
- Magyarország GNDI-je
- Ausztria GDP-je
- Ausztria GNI-je

19. Egy müncheni üzletember tőkéje befektetésével vett részt egy budapesti vállalat létrehozásában, amely anyagi szolgáltatások nyújtására vállalkozik és magyarokat is foglalkoztat alkalmazottként. A müncheni üzletember, mint részvénytulajdonos rendszeresen jövedelemhez jut a vállalat működéséből származó bevételekből. Az üzletember jövedelmét tartalmazza.

- a) Németország NDP-je
- b) Németország NNI-je
- c) Magyarország NDP-je
- d) Magyarország NNI-je
- e) Magyarország NNDI-je

20. feladat

Egy ország tekintetében a következő adatokat ismerjük:

<u>Megnevezés</u>	<u>Millió pengzység</u>
Nettó hazai termék (folyó áron)	1920
Folyó termelő felhasználás	1080
Magánszféra fogyasztása	1050
Közösségi fogyasztás	680
Beruházások	310
Import	110
Export	190
Készletváltozás	- 10
Kapott nemzetközi transzfer	80
Adott nemzetközi transzfer	50
Külföldiek belföldön szerzett elsődleges jövedelme	70
Belföldiek külföldön szerzett elsődleges jövedelme	60
Személyi jövedelemadó	25
Forgalmi adó	35

Tudjuk még, hogy a nemzetgazdasági mutatókhoz is használatos inflációs index 110 % és az amortizáció 190 millió pengzségnyi.

Számítsa ki a hiányzó nominális és reál nemzetgazdasági mutatók értékét!

21. feladat

Két ország csak egymással tart fenn gazdasági kapcsolatot. Az „A” ország bruttó nemzeti jövedelme 640, a „B” országé 825 volt. Az „A” ország amortizációja 130, a „B” országé 90 volt. Az „A” ország vállalatai „B” országban 32 tőkejövedelemre, míg állampolgárai 45 munkajövedelemre tette szert. „A” ország „B”-nek transzferként 22 egységet utalt át. „B” ország „A”-ban 36 elsődleges jövedelemhez jutott, és „A”-nak vissza nem térítendő támogatásként 24 egységet fizetett. „A” országban az adók a következők voltak: forgalmi adók 14, személyi jövedelemadók 12, „B” országban forgalmi adók 22 egységet, személyi jövedelemadók 27 egységet tettek ki.

Mekkora az „A” országban az NDP, a GNP, és a GNDI?

Mekkora „B” országban a GDP, az NNP és az NNDI ?

Javasolt példák a Bock Gyula: Makroökonómia feladatokból:

25. old. 2.feladat

26.oldal 4., 5. feladat

28. oldal 11., 12.feladat

NEMZETGAZDASÁGI TELJESÍTMÉNY STATISZTIKAI MUTATÓSZÁMAI

MEGOLDÁSOK

1/1/c; 1/2/b; 2/d; 3/c; 4/a; 5/d;6/c; 7/c; 8/c; 9/a; 10/b; 11/d;
18.a)I; 18.b)H; 18.c)H; 18.d)H; 18.e)I 19.a)H; 19b) I;
19.c)I; 19.d)H; 19.e)H

12. feladat

- a) GNI nő,
- b) GDP nem változik,
- c) GDP csökken,
- d) nem változnak.

13. feladat

a) A fogyasztás egyenlő a háztartások vásárlásával: $C = 8000$, az állami vásárlások értéke: $G = 3000$, az export, a külföld vásárlása: $X = 5000$, az import a belföldiek vásárlása külföldről, az a második számsor összege: $IM = 4400$. Az ország tőkeállományának növekedése a bruttó beruházás és az amortizáció különbsége: $I - am = 900 - 600 = 300$.

b) A $GDP = C + I + G + NX = 12.500$

Az $NDP = GDP - am = 11.900$

A GNDI kiszámításánál a GDP-hez hozzá kell adni a nemzetközi Jövedelemáramlás egyenlegét, amely -200 . így $GNDI = GDP - 200 = 12.300$.

14. feladat

A kitöltött táblázat:

Év	P _x	Q _x	P _y	Q _y	Nominális GDP	Reál GDP 2000-es bázison	GDP deflátor
1990	30	100	50	200	13.000	17.000	76,47
2000	50	120	60	300	24.000	24000	100

A nominál GDP minden évben egyenlő a termékek árösszegével. Például 1990-ben a nominál GDP = $(30 \times 100) + (50 \times 200) = 13.000$

A reál GDP a bázisév árain számított GDP, így a bázisévben, 2000-ben egyenlős a nominális GDP-vel. Az 1990-es reál GDP-t úgy számítjuk ki, hogy az 1990-es mennyiségeket a 2000. év árain összegezzük: Reál GDP 1990-ben 2000-es bázison = $(50 \times 100) + (60 \times 200) = 17.000$.

A GDP deflátor a nominális GDP és a reál GDP hányadosa. Például a GDP deflátor 1990-ben = $(13.000/17000) \times 100 = 76,47$.

15. feladat

$$\text{GDP} = 2710$$

$$\text{GNI} = 2670$$

$$\text{NNI} = 2350$$

16. feladat

a) $\text{GDP} = \text{Bruttó kibocsátás} - \text{termelőfogyasztás} = 3640 - 1200 = 2440$

$$\text{NDP} = \text{GDP} - \text{amortizáció} = 2440 - 240 = 2200$$

b) $\text{GNI} = \text{GDP} + \text{külföldről kapott elsődleges jövedelmek} - \text{külföldre utalt elsődleges jövedelmek} = 2440 + 80 - 120 = 2400$

$$\text{GNI} = \text{az állampolgárok összes elsődleges jövedelme} = 1500 + 170 + 50 + 200 + 240 + 240 = 2400$$

(munkabér, tőkejöv., járadék, profit, kamat, amortizáció)

$$\text{NNI} = \text{GNI} - \text{amortizáció} = 2400 - 240 = 2160$$

$$\text{NNI} = \text{az állampolgárok összes új elsődleges jövedelme} = 1500 + 170 + 50 + 200 + 240 = 2160$$

c) $\text{GNDI} = \text{GNI} + \text{külföldről kapott transzferek} - \text{külföldre utalt transzferek} = 2400 + 25 - 15 = 2410$

$$\text{NNDI} = \text{GNDI} - \text{amortizáció} = 2410 - 240 = 2170$$

$$\text{NNDI} = \text{NNI} + \text{külföldről kapott transzfer} - \text{külföldre utalt transzfer} = 2160 + 25 - 15 = 2170$$

d) $\text{Összes fogyasztás (C)} = \text{egyéni} + \text{közösségi} = 1800 + 240 = 2040$

$$\text{Összes megtakarítás (S)} = \text{GNDI} - \text{C} = 2410 - 2040 = 370$$

$$\text{beruházás (I}_G\text{)} = 50 + 40 + 280 = 370$$

$$\text{Nettó beruházás (I}_N\text{)} = 370 - 240 = 130$$

17. feladat

	2000	2001	2001-es a 2000-es %-ában
Bruttó kibocsátás	8600	9460	110
Folyó ráfordítás	4600	4968	108
Amortizáció	800	876	
Külföldiek realizált jövedelme belföldön elsődleges	350	210	60
Belföldiek realizált jövedelme külföldön elsődleges	150	202	134,7
Külföldre transzferek átutalt	100	80	80
Külföldről transzferek kapott	50	96	192
GDP	4000	4492	112,3
GNI	3800	4484	118
NDP	3200	3616	113
NNI	3000	3608	120,3
GNDI	3750	4500	120
NNDI	2950	3624	122,8

20. feladat

A feladat megoldása során a GDP megközelítésével kapcsolatos összefüggéseket használjuk fel. Az amortizáció értékével a bruttó mutatók nettó párjait számoljuk ki, míg az inflációs index segítségével a reál mutatókat tudjuk meghatározni.

Megnevezés	Nominális mutatók	Reálmutatók
GO	3190	2900
GDP	2110	1918
NDP	1920	1745
GNP	2100	1909
NNP	1910	1736
GNI	2065	1877
NNI	1875	1705
GNPI	2095	1905
NNPI	1905	1732
GNDI	2070	1882
NNDI	1880	1709

21. feladat

Információk a feladat megoldásához:

Mivel a két ország csak egymással tart fenn kapcsolatot:

1. Ami az egyik országban a belföldiek külföldön szerzett jövedelme, az a másik országban a külföldiek belföldön szerzett jövedelme.
2. Amit az egyik ország a másiknak átutalt, az nála kiáramló transzfer, a másiknál pedig beáramló transzfer
3. A tőke és a munkajövedelmek elsődleges jövedelemnek számítanak.

Megnevezés	„A” ország	„B”ország
GDP	613	888
ges jövedelme	77	36
- külföldiek belföldi elsődleges jövedelme	36	77
GNP	654	847
- forgalmi adó		22
GNI	640	825
- kiáramló nemzetközi transzfer	22	24
+ beáramló nemzetközi transzfer	24	22
GNPI	642	823
	12	27
GNDI	630	796